

LA FARGA

R E V I S T A D E S A L T

**El Carrer Major:
entre el Camí Real
i la N-141**

LA VIDA DEL CASAL Bruts?

Moltes vegades hem sentit a dir que el Casal està brut, i entre tots hi haurem trobat mil i una excuses prou convincents per descarregar la nostra part de culpa en aquesta afirmació.

Però analitzant un xic la qüestió, ens trobem amb molts factors que influeixen al fet que el Casal estigui brut. És un problema que ja ve de lluny, no és cosa de quatre dies, sempre ha estat el cavall de batalla, i permeteu que us ho digui, que només és un problema de diners; si el Casal pogués destinar cada mes 50 o 60.000 ptes. al capítol de neteja, ja estaria solucionat.

Però hi ha més aspectes que vull remarcar, un d'ells és el comportament dels mateixos socis en els locals del Casal, no voldria que ningú se sentís ferit personalment, ja que parlo a nivell general, entre els que també m'incloc. Però no és correcte el que es fa al Casal, llencem les orilles dels cigarrets per terra i a casa nostra això

no ho fem. Si mengem caramels, llencem el paper per terra i a casa nostra això no ho fem. Els que mengem pipes o cacauets de segur que a casa nostra no tirem les pelloses per terra, no cal dir dels que escupen per terra, o recolzen els peus a la paret, donen cops de cadires a les parets o a les portes, deixen les ampolles de begudes buides per terra, etc. etc.; nois i noies, posem-nos la mà al pit i haurem de convenir que a casa nostra tot això no ho fem; la pregunta és òbvia ¿Per què, doncs, embrutem el Casal, si també és casa nostra?

La meua proposta és que entre tots intentem de mantenir net el Casal, hem d'exigir-ho a la Junta, però també hi hem de col.laborar; és una feina que l'hem de fer entre tots, a veure si guanyem aquesta petita batalla, que ens farà la vida més agradable a tots. Gràcies per la vostra col.laboració.

Joan Boada

BARRIS & PEDRIN

Envelats de tot tipus
Adornaments - X

C/. Major, 302 - Telèfon 23 13 68
17006 SALT

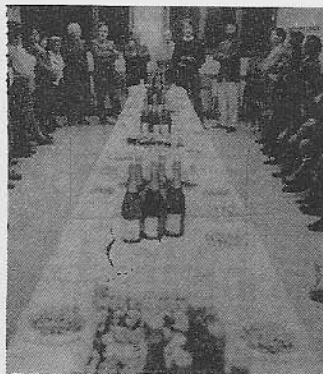
«Revista de Salt», «La farga»

El dia 27 d'octubre, al Casal va fer-se la presentació de la **Revista de Salt**, ja que en això s'ha convertit el nostre entranyable butlletí. En un senzill acte, al qual varen assistir les primeres autoritats locals, encapçalades pel Batlle, Salvador Sunyer, diversos regidors, amics dels mitjans de difusió escrita i parlada i la destacada presència de Narcís Jordi Aragò, President de l'Associació de Premsa de Girona, vàrem reunir-nos tota una colla d'amics i col.laboradors de **La Farga**, anunciants, membres de la Junta i representants de diverses entitats ciutadanes, per fer

teu, va fer una breu explicació sobre en què havien consistit els canvis en la revista i les ganes de tots els membres de l'equip de redacció d'obrir la revista a tot el poble, per tal que esdevingui una bona eina de comunicació i convivència del nostre poble.

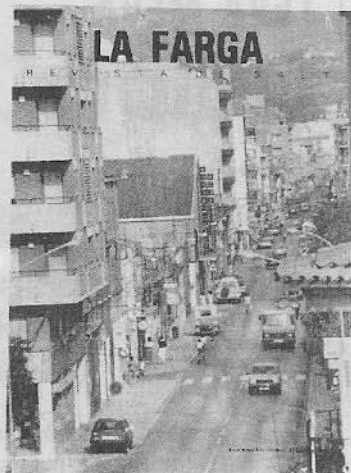
Narcís Jordi Aragó va dir que **La Farga**, ja ho era, una Revista, tot i mantenir fins a aquell dia el nom de Butlletí. Venia oferint treballs de tota mena que feien un bon servei a tots els ciutadans i va encoratjar el Casal i l'equip de redacció de **La Farga** a fer plural la Revista, ja que una Revista per a un poble és un símbol de llibertat i democràcia, donant-los també ànim per continuar el treball començat, perquè no és tasca lleugera aconseguir que cada mes surti la Revista, treballant per «amor a l'art».

Salvador Sunyer va cloure els parlaments tot establint una comparació entre la resistència de la torre de **La Farga** (torra dels moros) com a edifici i la **Revista La Farga**, com a publicació que havia resistit ja la prova de 81 números al carrer i amb ganes de treure'n molts més. Va donar les gràcies a Narcís Jordi Aragó per la seva defensa de la independència de Salt, des de les planes de Presència, quan n'era el director. El Sr. Sunyer va fer esment de la vitalitat que es respira a Salt amb projectes inaugurats i associacions de llarga durada que enriqueixen la qualitat de vida de tot el poble.

la presentació del N.º 81 de **La Farga**, corresponent al mes d'octubre, amb una nova maqueta, noves seccions, nous col.laboradors i amb un estil de revista més moderna.

Va obrir els parlaments el President del Casal, Emili Crous, fent constar que era un dia gran per al Casal, ja que el nostre butlletí havia superat el N.º 80 i s'encaminava cap al 100 en forma de Revista, cosa que ens havia d'enorgullir a tots. El director de **La Farga**, Lluís Ma-

El Carrer Major que voldríem

Paradoxalment, el Carrer Major no va tenir aquest nom fins a l'annexió de Salt a Girona, l'any 1974.

*En aquell moment, el tram del Veïnat es deia **Generalísimo** i el tram de Salt, **José Antonio**.*

*Com que aquests dos noms ja existien a la capital gironina, fou llavors que se'l batejà amb el nom de **Carrer Major**. Popularment, però, també se l'ha anomenat la **Carretera**.*

*El nom de carretera ja ho diu tot: el **Carrer Major** coincideix amb la Nacional 141 (Girona-Manresa-Lleida). Aquest fet marca com a tal el carrer, i agreuja els seus problemes: Trànsit, embussos, accidents, manca d'aparcament, etc.*

*Per altra banda, és al **Carrer Major** on es dibuixa la vitalitat de la nostra vila. És el carrer més important a nivell comercial i el que centra la vida cívica i cultural de Salt.*

Al llarg del carrer hi estan ubicats centres importants que generen una dinàmica pròpia, a més de l'estrictament comercial: la Casa de Cultura «Les Bernardes», l'escola «La Farga», l'Escola d'Adults, l'Ambulatori... Cal destacar, també, la funció que durant molts anys

*ha fet l'actual **Passeig de la Ciutat de Girona**, l'únic passeig-rambla de la nostra vila.*

*El projecte de desviar la **Nacional-141** pel **Passeig del Països Catalans**, pot fer modificar les funcions que té la carretera i donar al carrer un aspecte més tranquil a nivell de trànsit i, alhora, més potenciat a nivell comercial.*

*Potser no seria pas utòpic pensar en un **Carrer Major** amb unes voreres més amples, amb frondosos arbres d'un cap a l'altre i amb unes obres que milloressin l'estètica del carrer.*

*El **Carrer Major** que voldríem és un carrer que ha d'ésser pensat més per a les persones i els vianants que per a l'engoliment del trànsit dels cotxes.*

*Potser ara seria bo d'obrir un debat públic sobre el tema... Des de **La Farga** així ho insinuem. Què hi diuen els veïns? I els comerciants? I els saltencs, en general...?*

Nova etapa/Any VIII
Núm. 82/Novembre/1986

La Farga/Revista de Salt. Edita/Casal de Jubilats. **Consell de Redacció**/Lluís Mateu, Guillem Terribas, Miquel Casellas, Joan Boada, Jaume Bosch, Martí Fita, Josep M.ª Oliveras, Pepa Bouis, Bel Bosch i Josep Guardiola. **Col.laboradors habituals**/Quim Pla, Emili Gispert, Ventura Pau, Cesca Laguarda. **Col.laboradors en aquest número**/Alicia Vila, Eva Escuin, Mercè Sánchez, Eva Vázquez i Joan Boada. **Fotògraf**/Manel Lladó. **Correcció**/Toni Ruscaflada. **Administració**/Emili Crous, Joan Boada i Miquel Casellas. **Distribució**/Pitu Geli, Josep Cebrian i Josep Gassiot. **Disseny i compaginació**/Manel Mesquita. **Tiratge**/1.300 exemplars. **Redacció**/Passeig Verdguer, 1. Tel. 23 04 98. **Impressió**/Pagès Impremta Anglès. Tel. 42 01 07 Dipòsit Legal/Gl. 356/79

SUMARI

LOCAL

Vida del Casal: Bruts.....	2
«Revista de Salt», «La Farga».....	2
La Tribana:	
El Camí Ral d'Amer.....	4
Teva/Meva: Dolors Carbó.....	4 i 5
FINESTRA OBERTA	
La Gallineta: Guerres en l'Any de la Pau.....	6
L'Arxiu Municipal; una contribució a la consolidació com a poble.....	6 i 7
A la Taula de la Farga.....	7

TEMA CENTRAL

El Carrer Major...	
Artèria de Salt.....	10 i 11
El Carrer Major que voldríem....	12
ESPORTS	
La Halley, made in Salt.....	8
La Halley 325, una màquina	

saltenca feta per guanyar.....	9
L'ESPIETA	
Ja som més de vint-i-un mil.....	13
L'ALTRA IMATGE	
Imatges: Tots al carrer.....	14
La Comèdia Urbana.....	14 i 15
CULTURA	
Concerts, cursets.....	17
Rialles d'aquí: curset de maquillatge i expressió corporal.....	17
CAGAFERRO	
Splash/Glop: Fa 500 anys que algú va defecar.....	18
Ràdio Salt.....	18
Farga Làctica: El Carrer.....	18
L'acudit foll.....	19
La vida amb humor: Divagacions lingüístiques de tardor.....	19

El Camí Ral d'Amer

El Camí Públic de Girona, i alhora el Camí Ral d'Amer, va ser molt temps l'únic carrer del nostre Poble. El carrer de Sant Dionís va agafar aquest nom de la torre que avui anomenem La Farga, però que en els documents medievals consta com a Torre de Sant Dionís.

El Camí Ral d'Amer era també un Camí Moliner i per aquesta raó resseguia de prop la sèquia Monar i els molins que des del segle XII, aprofitaven els petits salts per fer moure les seves moles.

El camí natural que en l'Edat Mitjana unia Girona amb Amer era el que fins fa pocs anys arribava fins davant la porta del Mas Ribot (Cal Marquès vorejant les eres de Cal Lleter, la de Can Quelic, la de Can Buric, de Can Parada, i la de Can Maspoc. Seguia la paret de tanca del Mas Ribot direcció al Ter, i creuava el rec Monar per l'anomenat, encara avui, Pont Vell, segurament per ser el pont més antic sobre la sèquia en el nostre Poble. Entre els Comuns i el Clos d'en Maspoc seguia fins a trobar les Deveses del Marquès on es decantava a l'esquerra fins probablement al Pas d'en Rossell, on traspassava el riu i el resseguia per Constantins, Sant Julià del Llor, Sant Climent d'Amer...

Aquest degué ser el camí que va fer el príncep Ferran, que després seria Ferran el Catòlic, el 16 d'agost de 1467, quan segons les cròniques de l'època va fer estada al Mas Llorenç de la Parròquia de Salt, venint de la vila d'Amer.

Coneixem el Camí Vell d'Amer gràcies al plà-

nol del nostre terme municipal del 1865 que es guarda a la Casa de la Vila. Aquest és actualment un dels camins més bonics de les nostres deveses. Tant si hi voleu passejar ara, sobre una catifa de fullaraca tardoral, com sota l'ombra frescal de l'estiu.

Sense deixar el nostre terme, el podeu seguir fins a la Pilastra, on l'última gaia de deveses va morir a res, com el nostre terme, entre la sèquia Monar i el Ter.

A mitjan segle XIX, l'actual carrer Major només arribava fins a la Plaça del Pi on s'endinsava al Poble pel Carrer Llarg. Aleshores el Carrer de Sant Dionís havia perdut la seva condició de Camí Ral que havia mantingut en èpoques medievals, tal i com anys després va passar amb el carrer Llarg quan va obrir-se per l'actual Carrer Major la Carretera de Girona a Manresa.

Cal pensar que abans que es configurés cap trama urbana en el nostre Poble, els camins més transitats devien passar per l'eix que podem traçar entre la Vila romana de Can Pau Birol i el sepulcre, també romà, de Vila-

blareix. El Mas Sitjar i els desapareguts Mas Cardell, Mas Sínia, Mas Nou, Mas d'Eres, alguns d'ells citats en documents del segle XII (1202): En Citjar e en Mascardell e tots o la major part dels pagesos de Salt... Encara que posteriorment trobem (1356): Bernat de Sitjar ciutadà de Girona. Com que no coneixem cap annexió del nostre Poble a Girona anterior a la del 1974, hem de suposar que els Sitjar o Citjar varen deixar el nostre Pla i es varen instal·lar dintre el clos emmurallat de la veïna Ciutat.

El Camí dels Carlins degué ser aquesta via principal que unia els primers focs del nostre Poble amb Gerunda i Vilablareixio dels primers segles de la nostra era.

El Carrer Major va ser molt de temps La Carretera i el Poble es va anar allargassant vora aquest camí principal, com abans ho havia fet amb el Carrer de Sant Dionís i amb el Carrer Llarg. Ara li tocarà el torn al Passeig dels Països Catalans, on es preveu desplaçar l'actual Carretera de Girona a Manresa, sobre el traçat de l'antiga via del tren d'Olot. El Carrer Major recuperat, recuperat com a Carrer de la nostra Vila, esperem que retrobi la seva funció de distribuïdor del nostre trànsit urbà com també ho varen fer els vells camins rals que avui gaudeixen de la pau del Barri Vell i de les Deveses, ben lluny de les sorolloses tartanes i cavalleries que contaminaven amb la seva femta els nostres carrers principals del temps antic.

El Meneró del Rec

TEVA MEVA

Dolors

Trenta-vuit anys b cinc fills com cinc sàpiga greu no ser un etern somrís als uns ulls vivíssims que Creient, un xic cons

Dolors Carbó és la més gran de vuit germans, tots ells ben coneguts al petit món de Salt. La meva família és de Salt de tota la vida. Malgrat que prové d'una família nombrosa i que ella mateixa té ja cinc fills, la mainada és el seu món i hi dedica tots els seus esforços, tant personals com laborals. És mestra de preescolar al col·legi de les dominiques, on ella havia estudiat des de ben petita i on començà a fer classes de comerç quan acabà els estudis de magisteri. Va ser la primera feina i encara hi sóc. Recordo les primeres classes de comerç amb força angoixa, el primer any de treball va ser dur, però després tot va canviar.

Però no s'acaba aquí la seva dedicació al món infantil. Aquest mateix curs ha hagut de deixar el seu treball a l'Agrupament Escolta de Salt, al qual havia dedicat molts anys de la seva adolescència i joventut. Ho he hagut de deixar perquè de debò que ja no puc fer tantes coses. Els petits donen vida i eixamplen el cor, però jo he de saber dir que no. I és cert, Dolors Carbó no sap dir que no i no va saber dir que no a Salvador Sunyer, alcalde de Salt i antic amic, quan aquest li va proposar ser Jutgessa de Pau del po-

Carbó

en portats,
sols que fan que li
més a casa,
llavis i
no apaguen les ulleres.
ervadora i

ble. M'ho vaig trobar tot fet. Recordo que un dia la meva germana, la Carme, em va comentar que en Salvador Sunyer li havia dit alguna cosa sobre aquest tema i, sense donar-me temps ni a pensar-m'ho i sense haver parlat amb mi, una tarda que ens vàrem trobar ja em va presentar als altres com a futura jutgessa de Salt, i em va informar que ja n'havien parlat amb d'altres membres del Consistori i a tothom li semblava molt bé. Tot va anar d'aquesta manera.

Ara la Jutgessa de Pau de Salt té una important tasca a desenvolupar al seu poble, si bé encara no compta amb els mitjans que ho facin possible. **Ja hi ha molta gent que m'atura pel carrer per explicar-me els seus problemes o demanar-me algun favor o alguna gestió. He fet alguns passos però m'han aconsellat que no faci res fins que no tingui la infraestructura muntada.** Li fa un cert respecte el càrrec que li han encomanat. **Sé que patiré molt perquè em conec i sé com em prenc les coses. De fet no tinc massa pressa per començar.** Per a Dolores Carbó la seva tasca consistirà principalment a rebre la gent i atendre les

molt nacionalista, creu que els extremismes fan que el món es bellugui i que la societat avanci.

És la Jutgessa de Pau de Salt, la Dolores Carbó

seves consultes i escoltar els seus problemes per a poder-los donar una orientació. **Suposo que les problemàtiques amb què em trobaré més sovint són baralles, qüestions de papers i burocràtiques, situacions conflictives provocades per problemes d'atur, de beguda, problemes matrimonials. Penso demanar consell molt sovint a Salvador Sunyer, ja li he dit que quan no me'n surti aniré a veure'l a l'Ajuntament.** El que més il·lusió li fa són els casaments, **penso fer també una xerrada als casaments, encara que ho tinc molt difícil després de les que fa en Salvador.**

Dolores Carbó creu que el fet de ser una dona té alguna importància a l'hora de veure i d'enfocar els problemes. **Les dones veiem coses d'una manera diferent dels homes, perquè som mares i patim molt més. Tenim una sensibilitat especial per a segons quines coses.**

Deixem ja a Dolores Carbó atrafegada a l'hora de dinar. Amb el seu fill petit dormint tranquil·lament al bressol i uns altres dos de més grans i amb cara de males peces que reclamen la seva atenció. **M'agrada llegir però no més ho puc fer quan**

vaig a cal metge i em toca esperar. També canto, m'agrada molt cantar, i recordo molt el temps que vàrem organitzar una coral aquí a Salt...

Pepa Bouis

Justícia

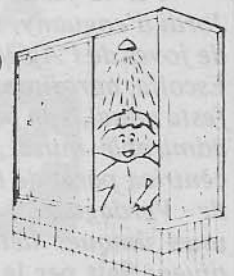
«Crec en la justícia perquè voldria que les coses es fessin justament, però no hi ha justícia; es deixa vendre i comprar. A més, la justícia és sempre molt relativa perquè implica, com a mínim, a dues parts amb les seves raons».

Drogues

«Crec que es podria resoldre aquest problema si se solucionés l'atur. Jo renunciaria ben a gust a la meitat del meu sou per donar feina a un altre, però no es pot fer això d'una manera aïllada, hauríem de ser molts o tots».

Fàbrica de miralls
Col·locació i instal·lació
Especialitat en vidrieres artístiques
Finestres de Celosia
Mampares per a Bany

c. Joan Maragall, s/n (Zona Esportiva)
Telèfon 23.58.11 - SALT 17006

DISTRIBUIDOR

VENTIKLAR
VENTIKLAR
VENTIKLAR

SOLAR S.A.
SOLAR S.A.

LA GALLINETA

Guerra en l'Any de la Pau

Possiblement molta gent encara no se n'ha as-sabentat, però enguany hom celebra l'any internacional de la Pau.

Som a les acaballes de l'any 1986, i bé podem dir que el ressò que fins ara ha tingut la commemoració de l'any de la pau ha estat força buit a nivell públic. Sabem que hi han hagut molts grups, entitats o escoles que han treballat el tema i han reflexionat sobre el valor de la Pau. Però diria que aquest meritori fet ha estat sobretot un treball endins, intern, viscut només per als qui hi han participat...

En canvi, els poderosos mitjans de comunicació n'han parlat poc. El ressò que se n'ha fet tant la premsa com la televisió ha estat força minso...

Estem celebrant l'any de la Pau i som insensibles a moltes de les guerres que arreu del món en aquests moments s'estan produint... Serà perquè ens cauen «massa lluny»?

Els conflictes de guerra entre Iran-Irak (que ja dura 6 anys), el de tota la zona de Centre-Amèrica (especialment Nicaragua... i també el Salvador), el del Txad, el de Sud-Àfrica (apartheid)...

Per la festa de Sant Jordi d'enguany, un grup de joves de l'Agrupament Escolta, aprofitant la seva festa anual, van pintar un admirable mural en una cèntrica paret de la Plaça de Verdguer... Hi ha unes úniques lletres que diuen: Salt per la Pau.

Voldria que aquesta frase comportés una actitud solidària de tots els saltencs en la lluita diària per la pau.

Martí Fita

L'Arxiu Municipal; una contri-

Ara fa escassament un any i mig l'Ajuntament de Salt va prendre l'acord de dignificar el seu patrimoni documental. Es tractava, bàsicament, d'ordenar i classificar els papers municipals, amb la qual cosa es garantia la seva conservació i, alhora, es facilitava i s'agilitzava l'activitat municipal.

Però ben aviat aquesta funció es va ultrapassar. Paral·lelament a aquest treball de classificació, els fons documentals del municipi es van posar a disposició de totes aquelles persones que tinguessin interès d'apropar-se als esdeveniments del nostre passat. I la resposta no es féu esperar: des d'obres que han estat publicades fins a treballs inèdits realitzats per alumnes que utilitzen la nostra vila com a objecte dels seus estudis, han demostrat que Salt té unes característiques històriques que difereixen sensiblement dels altres pobles de les nostres comarques. Sens dubte és aquesta especificitat la que ens ha d'ajudar a entendre l'evolució de la nostra vila i la que ha de permetre explicar-nos el per-

què de l'actual situació socio-econòmica.

Per tal de facilitar aquesta recuperació del nostre passat, des de l'arxiu s'ofereix als investigadors un fitxer en el qual, a partir d'una classificació temàtico-cronològica, s'ha buidat el contingut dels llibres d'actes del municipi, cosa que permet una ràpida localització de tots aquells temes que tinguin interès per a la recerca històrica. Ultra aquest fitxer, un altre que recull totes les llicències d'obres permetrà estudis adreçats a explicar-nos l'actual configuració del nostre teixit urbà i situar les èpoques de màxima especulació urbanística.

Tot i així, un arxiu municipal no és únicament el magatzem de paper de la Casa Gran sinó que ha de ser el nucli capaç d'aglutinar i impulsar els desitjos de conèixer el nostre passat. I en aquest sentit el ciutadà, a través de les donacions o cessions, hi juga un paper fonamental. Afortunadament en poc més d'un any l'arxiu ha vist augmentar de forma considerable el seu fons documental: la

col·lecció d'auques del segle XIX de la senyora Montal de Figueres, les revistes i diaris d'en Manel Mesquita i en Josep M.ª Oliveras i Puig, l'esborrany del projecte d'Estatut del 1932 de la Maria Isabel Casal, part dels papers personals de l'lu Bohigas..., ja formen part de l'arxiu municipal i ajuden a enriquir el nostre patrimoni.

Com també ho farà, una vegada classificat, el fons que, tot i les males condicions de conservació s'ha recuperat de l'arxiu patrimonial del Marquès de Camps. Les institucions

CONSTRUCCIÓ DE:
CASES UNIFAMILIARS,
XALETS INDIVIDUALS,
TOT TIPUS DE REFORMES I MANTENIMENTS

CONSTRUCTORS, S.A.

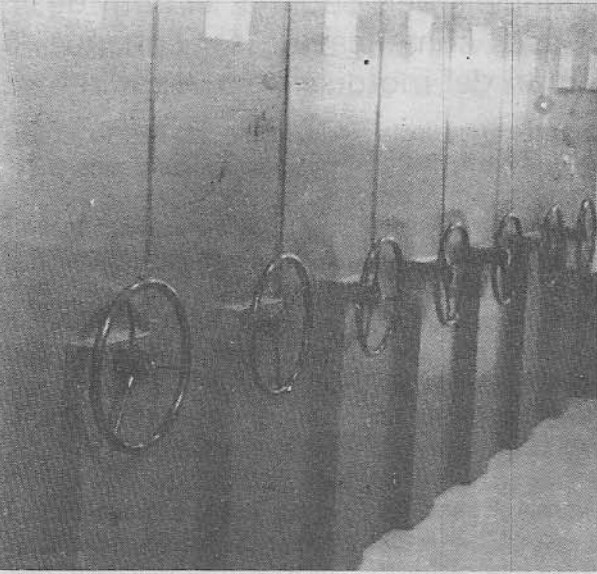
«Una empresa jove
al servei del poble»

Processó, 57
Tels.: 23 88 94
23 86 02
23 43 59
SALT-GIRONA

Ràdio
SALT
103 FM
... per escoltar
Tel. 237.222

Dr. Ferran, 31, 8è. 4^a

bució a la consolidació com a poble

també han contribuït a augmentar l'interès de l'Arxiu de Salt. L'Ajuntament de Girona ens ha cedit, a part d'una gran quantitat de llibres i revistes de caire administratiu, una col·lecció de la Gace-

ta de Madrid que abraça el període 1855-1930. La Diputació ha fet donació d'una col·lecció de la Revista de Girona, publicació indispensable per a conèixer el passat i el present de les nostres comarques.

Ens queden però, encara, molts buits a l'hora d'intentar reconstruir la nostra història. Hi ha llacunes documentals que difícilment es podran omplir si no podem comptar amb la col·laboració dels ciutadans. I aquest no és un caprici estèril o una vel·leïtat política del moment. Salt gairebé ha duplicat la seva població en els darrers 15 anys. Tots en coneixem les causes i tots sabem el perill de desarrelament que aquest fet pot comportar. La creació d'una autèntica consciència de pertànyer a un mateix col·lectiu humà passa, forçosament, per conèixer i valorar els esforços i les inquietuds de tots aquells que ens han precedit. Quan el fil de la història es trenca els pobles acaben per desaparèixer.

Joan Boadas i Raset
Responsable de l'Arxiu
Municipal de SALT

A LA TAULA

Informacions Breus

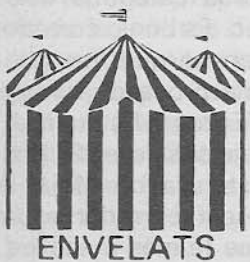
Recordeu que, com cada any, el Casal distribueix participacions de Loteria de Nadal, enguany dels N.º 10.099 i 23.355. Us advertim que tenim el presentiment que aquest any treurem la «Grossa», i no voldríem que cap soci es quedés sense celebrar-ho amb nosaltres. Ja en teniu, de Loteria?

Concurs de motius nadalencs

Convé que els interessats aneu preparant els vostres treballs manuals amb motius nadalencs, per al Concurs de Nadal. La presentació de treballs es podrà fer fins el dia **15 de desembre**, i l'Exposició restarà oberta del 18 al 28 de desembre, a la Sala d'Actes. La Junta espera que la participació superi la del Concurs de la Festa Major, i s'anuncien premis pels millors treballs i pels més originals.

Excursió d'estiu

La Junta agrairia que totes les persones interessades a participar en una excursió d'estiu de 7 ó 8 dies, ens ho comuniquessin, per saber si arribaríem a fer colla

Emili
Crous

LLOGUER DE CADIRES — ENVELATS
ADORNAMENTS — PISTA PARQUET

Sant Jaume, 18
Telèfon 24 16 47

SALT (Girona)

Tallers
mecànics
CARPUN S.A.

Telèfon 47 60 62
Polígon Industrial Inigesa

FORNELLS DE LA SELVA

LA TECA

JOSEP M.ª DUBÉ

ENCARREGUEU AMB
ANTEL·LACIÓ

Sarsueles i paelles
Pollastres a l'ast
Conills a l'ast
Ànecs a l'ast
Canelons

Calamars a la romana

Plats cuinats

Tripades, cargols, etc.

EXTENS ASSORTIT DE VINS I ESPUMOSOS

C/. Major, 9
Telèfon 23 94 79

SALT

La Halley 325, una màqui

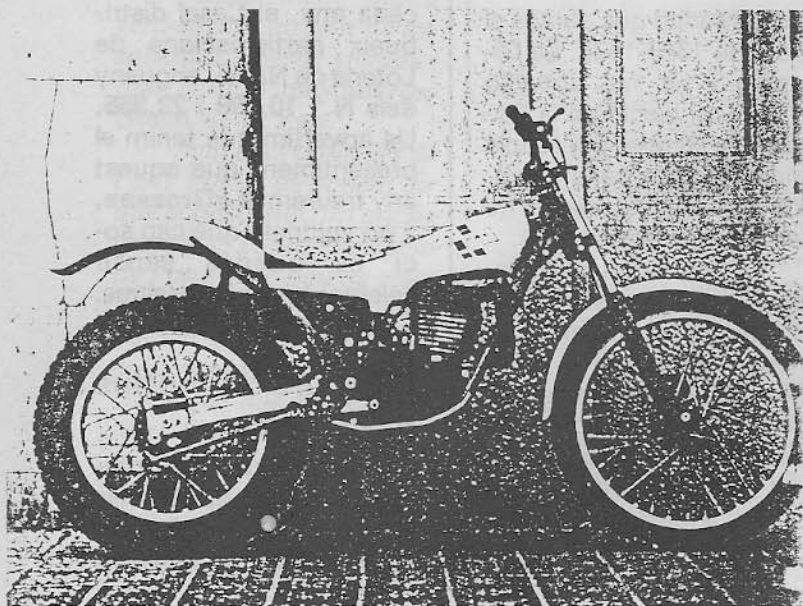
A principis dels setanta, el nom de Narcís Cases començava a ser conegut dins el món del motociclisme espanyol.

Però entre uns títols de ja fa temps i una moto que encara no té dos anys, hi ha moltes coses, vivències i experiències que poden ajudar a fer sortir una bona màquina. Només cal recordar per entendre això els èxits més significatius aconseguits per aquests dos grans esportistes saltencs.

En Narcís Cases va començar a córrer amb una Montesa a la categoria Júnior; al passar a Sènior, però, ja va fitxar amb Bultaco i amb ella va córrer sempre, en dues categories diferents, 250 c.c. i 500 c.c. Amb aquesta moto va guanyar el campinat d'Espanya de Tot Terreny l'any 1971 i va repetir títol el 72, 73, 75, 76, 77 i 78. El 1974 va tenir una lesió i només va poder quedar en setena posició i el 1979 va quedar sots-campió i es va retirar degut a una lesió de l'hernia discal. Aquesta retirada va coincidir amb la retirada, del món de la competició de la seva marca de sempre, Bultaco. Ha guanyat també una edició de les 24 h.

de resistència de Moità i segons una estadística particular, ha guanyat al voltant de 100 proves d'unes 200 de realitzades. Des de l'any passat és Seleccionador estatal d'enduro i motocros, on també ha tingut ja èxits ben sonats, com el dels sis dies d'enduro de la Cerdanya, on es va aconseguir la millor classificació que mai havia obtingut l'equip espanyol. A més, és president del Raigs M.C. de Salt.

En Josep M.ª Pibernat, per la seva banda, va guanyar un campionat d'Espanya de Tot Terreny en la categoria dels 175 c.c. És l'únic corredor espanyol que ha guanyat una prova de campionat d'Europa; ha guanyat tres edicions de les 24 h. de resistència de Moità, és el tercer corredor espanyol que té més medalles dels 6 dies de Tot Terreny i aquest any ha fet el cinquè lloc en el Ralli Inca celebrat al Perú. Ha corregut en totes les categories, participant tant en proves de motocros com a Tot Terreny i ha fet servir tres

ESPORTS DE FARGA

La Halley, made in Salt

Ja fa temps, quan jo era petit, més que ara, quan els més grans encara no ho eren tant, quan al col.legi fèiem col.leccionats de futbol, quan canviàvem tres cromos per un d'en Cruiff, quan el bàsquet encara no estava de moda i quan l'Angel Nieto començava a guanyar títols, quan tot això passava, els que érem de Salt teníem una mena d'orgull per poder presumir, perquè campions d'Espanya a Tot Terreny no n'hi havia a tot arreu, però aquí sí.

En Narcís Cases i en Josep M.ª Pibernat, eren l'orgull de tot el poble, almenys de la mainada petita, que presumíem com si els herois fóssim nosaltres, tot i que molts no coneixíem en persona els dos campions, però tant se val.

D'ells dos, durant molts anys se n'ha sentit a parlar. Sovint es recorda un títol de no sé què i de

no sé quin any, però guanyat per ells, això sí.

Ara en Narcís Cases és Seleccionador estatal de motocros i enduro. En Pibernat es va capficar ara fa cosa de dos anys a fer una moto. En Narcís el va ajudar. La Halley 325 PXC és obra seva, de tots dos, com abans.

Però entre els campionats i la moto hi ha moltes altres coses: El Raigs M.C., Gas-Gas, noms propis com J. Fàbregas, D. Gibrat, Ll. Tràfach, V. Santolaya, D. Font, etc.

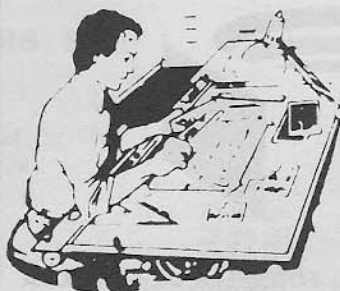
Jo, no vull dir que ells siguin els responsables de tot això, però sí que hi tenen molt a veure.

Ells feien molta pressa, però també han sabut fer molta endreça. Vosaltres, potser no ho penseu, però jo crec que no estaria de més agrair-los-hi.

Papi

FOTOCÒPIES
CÒPIES DE PLÀNOLS
PAPERERIA
TÈCNICA
MATERIAL
PER A DIBUIX
I OFICINES

A GIRONA:
Avgda. St. Francesc, 4 - Tel. 20 39 44
Pompeu Fabra, 11 - Tel. 20 39 44
Migdia, 11 - Tel. 21 35 65

A SALT
Passaig J'Ollet, 186
Tel. 23 27 08

na saltenca feta per guanyar

Més tard se li ajuntava Josep M.ª Pibernat. Ells dos, saltencs de tota la vida, varen fer sentir el nom del poble arreu on anaven,

màquines: Bultaco, SWM i Husquarna. Ell es va capficar a principis de l'any passat a tirar endavant el projecte de la moto i d'aquí va sortir.

La història de la Halley arrencà, doncs de la mà d'en Josep M.ª Pibernat, però és en Narcís Cases qui ens ho explica.

Sí, en «Piber» es va animar amb la moto i de fet va ser ell qui la va fer. La vàrem provar, ens va agradar i ens hi vàrem dedicar seriosament. Vàrem agafar en Patchau, que és un dels millors especialistes en posades a punt i preparacions de les motos de trial que actualment hi ha aquí Espanya, i a finals de l'any passat vàrem agafar a Gabino Renales que ha sigut qui ha portat la Halley i qui ha aconseguit el sots-campionat d'Espanya de trial. Amb un any de competició s'han fet resultats molt importants, la moto està funcionant molt bé, i a nivell mundial està ben considerada en aquests

moments.

La Halley 325 té les darreres innovacions: frens de disc, monoamortidor posterior, és força lleugera, però com s'ha treballat perquè sortís una bona màquina?

Bé, per fer una bona moto de l'especialitat que sigui, s'han de tenir les idees clares. En el cas d'una moto de trial, ha d'ésser com més lleugera millor. Ha d'estar a la moda i potser no s'ha de ser un gran innovador, sinó senzillament que serveixi pel que ha de fer, que és fer trial. La nostra moto crec que reuneix totes aquestes condicions, hem procurat posar-hi uns materials de primera qualitat i donar-li uns tocs principals, com per exemple la lleugeresa amb 84 kg. que és la moto més lleugera que hi ha al mercat actualment, posar-li sis marxes, poder-la engegar amb una marxa posada, el pes del motor ben col.locat, i una sèrie de

i aquí, és clar, n'estàvem confois.

Ara, molt temps després, ells han fet una moto, és la Halley.

detalls d'aquests per fer que la moto treballi bé. Pel que fa a la cilindra-da, és una calca de la inventada per Bultaco ja fa temps, però actualitzada.

Actualment hi ha dues-centes i escaig de motocicletes Halley que ja funcionen, i els seus creadors esperen arribar a tres-centes abans de final d'any. Pel que fa al futur, sembla que Gabino Renales seguirà portant la Gas-Gas.

Sí, està quasi tot decidit i només cal posar-se d'acord amb el tema econòmic, perquè de paraula ja estem entesos.

Però tornant al tema central, que dos campions es posin a fer una moto, és garantia que surti una bona màquina?

No, nosaltres no som grans tècnics però sí que interpretem com ha d'ésser una moto, i a l'estar vinculats durant molts anys en aquest camp i haver estat en competició potser tenim una mica d'ull clí-

nic per saber com ha d'anar la cosa.

El que sí és obvi, és que la moto és entre les millors i que en el seu primer any ha aconseguit ja el sots-campionat d'Espanya. El proper any es veurà, doncs, el desenvolupament d'aquesta obra saltenca, feta per saltencs. La darrera obra de dos campions que, a més de guanyar campionats i fer motos, han sabut ajudar la gent jove que dins el món de les dues rodes està intentant aconseguir quelcom positiu. Els noms de J. Fàbregas, D. Gibrat, Ll. Tràfach, D. Font, V. Santolaya i d'altres de fa més temps com Nadal, Regàs, Piella, en són una clara mostra. Una mostra que, potser vaig errat, però veig prou important. Tan important com per tornar-ne a parlar, encara que sigui d'aquí a un temps. De moment, salut i sort, campions, i títols per la Halley.

J.G.

CAFETERIA - GRANJA

C/. Major, 57 SALT

Telèfon 23 06 79

Especialitat en gelats

Abad Oliba 10 (Plaça Vernal)

VENAT DE SALT

(Girona)

FUNDADA EN 1929

Sport Garatge, s.a.

Josep Casals

Reparacions
Engrassament
Neteja

Passeig Marquès de Camps, 5
Tel. 23 33 11 SALT

Subministres Catalunya, s.l.

VOLVO

Camions i Autobusos

Passeig Marquès de Camps, 3 - Tel. 23 33 11 - 23 78 83 SALT

El Carrer Major... Artèria de Salt

Primer no tenia nom, i hom l'anomenà la Carretera. Després va adquirir tanta importància, que va rebre i ha anat rebent noms a tenor de les circumstàncies polítiques i socials; el carrer Major, ha tingut els noms

Bé podem dir que el carrer Major és l'artèria de Salt; artèria pel que fa a la seva vitalitat comercial, a l'atrafegat trànsit i a la importància que té en els aspectes ciutadans i de relació social.

Encara molts l'anomenen la carretera. I és que molt abans que la Nacional 141 quedés configurada amb l'actual traçat pel mig de Salt, els carruatges que procedents de Girona volien dirigir-se cap a Anglès i Amer, havien de passar per l'actual carrer de Sant Antoni, i seguir pel carrer de Sant Dionís, carrer de Baix (avui carrer Llarg), San Josep (també carrer Llarg) i anar a buscar (després d'haver passat el Mas Llorens) el que era el Camí Ral d'Amer.

A mitjan dels anys 60, el carrer de Sant Josep era encara un dels centres neuràlgics més important comercialment de Salt. Poc a poc, l'atracció del carrer Major, va anar desplaçant cap aquí la vida comercial de la nostra vila.

Els anys posteriors no han fet sinó consolidar encara més l'hegemonia comercial del carrer Major, i els darrers

mesos hem assistit a una progressiva obertura de nous establiments comercials o de renovació de botigues, que des de fa anys hi eren establertes.

La vida ciutadana

El carrer Major és el centre de la vida ciutadana, on s'uneixen els aspectes comercials amb els socials.

El fet de disposar del Passeig Ciutat de Girona. Li dona un aire urbà important, dins la vila de Salt.

El Passeig és cèntric. I encara que la seva urbanització és incompleta (li calen millores), no hi ha dubte que compleix una destacada funció lúdica i social.

de carrer Princesa, carrer de Pi i Margall, carrer de Galán i García Hernández, calle del Generalísimo i calle de José Antonio, carrer Major de Salt i, finalment, carrer Major, simplement.

de la Sala d'Art «El Setè Cel» (núm. 163) de l'Escola d'Adults i del Centre Cívic «La Cooperativa» (núm. 78), de la Casa de Cultura «Les Bernardes» (núm. 170), del Col·legi Públic «La Farga» (núm. 172), de les dependències de la Policia Municipal (núm. 165), i de l'Ambulatori (núm. 169). No fa pas gaires mesos hi havia el Cinema Núria (avui sala recreativa i de patinatge). També a la cantonada amb la Plaça del Pi, durant un temps l'immoble allà ubicat va acollir la «Sala Municipal d'Exposicions», on hi tingué lloc una destacada activitat cultural.

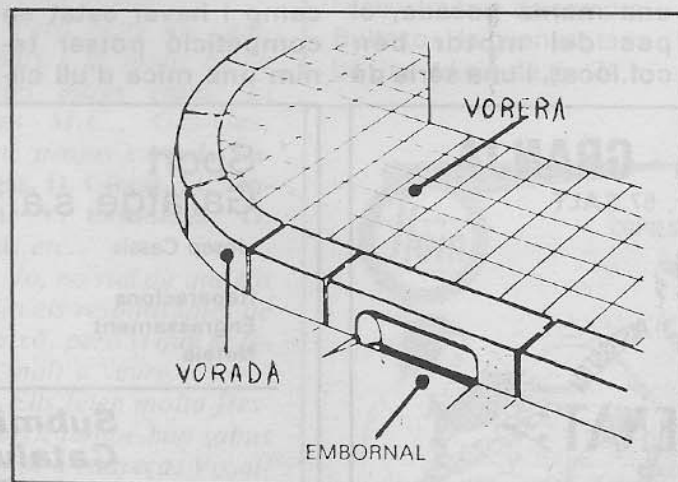
Al Carrer Major també s'hi han ubicat

Partit dels Socialistes de Catalunya (P.S.C. - P.S.O.E) (núm. 180).

Als primers temps de la transició s'hi havien obert locals de «Convergència Socialista de Catalunya» i també del P.S.U.C.

Els locals de l'antic Ajuntament (avui oficines de la Policia Municipal) foren la seu de la C.N.T. durant la guerra civil. Ens deixariem moltes altres seus, però per esmentar-ne algunes citem que al carrer Major antigament hi havia hagut el «Casal Saltenc» (després ocupat per la C.N.T.), el «Sindicat Agrícola de Sant Isidre», així com cal destacar la funció social que han realitzat molts cafès, acollint entitats o comissions als seus locals... Bar «Can Pep del Cafè» (acollí durant molts anys la Comissió de Festes...) el Bar Vilanova (el Club d'Escacs «Salt»), el Bar Ensesa, l'Ideal, etc...

Tampoc hem de deixar a part la Pista Municipal annexa a la Casa de la Vila (núm. 163), que llastimosament es va perdre i que complia funcions importants de tipus recreatiu i cultural (Envelat de la

També té destacats seus de partits polítics o sindicats. Actualment centres cívics i culturals: el carrer Major disposa només hi ha la seu del

Festa Major, pistes de hoquei patins, celebració d'obres de teatre a l'aire lliure...)

Constatem que el carrer Major ha fet al llarg de la seva existència una important funció cívica i d'aglutinació d'esforços ciutadans. Funció que continua fent, potser més reforçada que mai.

La funció comercial

El carrer Major és l'artèria de Salt, i és alhora l'artèria comercial. Sens dubte, si algun banc, comerç o establiment vol ubicar-se a Salt ullaà el carrer Major per si hi troba un lloc adient per instal·lar-se.

En ésser la principal via d'unió entre Salt i Girona, i, en coincidir també amb la carretera N-141 entre Anglès/Bonmatí i Besanó... el carrer Major ha

agafat una enorme transcendència en el camp del comerç.

Això és comprovable per tothom a simple vista. Però per reforçar les dades citarem unes petites notes extretes del llibre «L'equipament comercial de la ciutat de Girona», editat l'any 1981 per la Cambra de Comerç i Indústria (llavors Salt encara estava incorporat a Girona).

Diu, referint-se a tot Salt, «que aquesta vila coneix una expansió comercial important (22,1% d'augment del nombre de comerços en cinc anys), recolzada en la seva força demogràfica.

El carrer Major és on es troben els comerços més importants, i selectius, així com les principals oficines bancàries».

L'any 1981 a tot Salt hi havia 232 comer-

ços enregistrats per la Cambra de Comerç, que representaven un a 10,74% del total de la ciutat de Girona.

El major nombre d'aquests comerços estaven situats al carrer Major, seguit d'altres zones: carrer Guimerà, Pg. dels Països Catalans, etc.

Per completar aquest esbós sobre el carrer Major hem extret unes dades facilitades pel Servei d'Estadística de l'Ajuntament de Salt. Fan referència al padró de contribuents per radicació al carrer Major.

Relacionem alguns tipus d'establiments comercials

- 3 Acadèmies	- 5 Botigues de sabates
- 7 Perruqueries	- 3 Llibreries
(4 de dones i 3 d'homes)	- 10 Perfumeries
- 9 Entitats Bancàries	- 3 Farmàcies
- 1 Lloguer de cadires	- 3 Joieries
- 3 Elaboració de pa	- 7 Botig. Electrodomèstics
- 2 Confiteries	- 1 Màquines d'escriure
- 2 Elaboració plats pre-cuinats	- 3 Articles de Regal
- 6 Confecció de Robes	- 3 Joguines
- 2 Impressió o edició de llibres	- 16 Bars, Cafès, Restaurants
- 3 Venda de Pisos, Immobiliàries	- 4 Reparació Electrodomèstics
- 9 Carnisseries	- 3 Reparació Automòbils
- 2 Cansaladaries	- Altres (Venda de flors menuderies, ornaments de festa, quadres, merceries, etc...)
- 10 Botigues Alimentació	
- 3 Fleques	
- 14 Botigues de roba	

Martí Fita
Eva Vázquez Ramió

El Carrer Major que voldríem

Dues són les problemàtiques bàsiques que planteja el carrer Major. Tant veïns com comerciants dels diferents sectors en què es podria diferenciar aquest carrer, coincideixen unànimement a destacar els problemes d'aparcament i l'exces de circulació.

Botiguers i veïns coincideixen també en la necessitat de dotar el carrer d'una possibilitat real d'aparcament, sobretot si es té en compte que es pretén convertir la zona en el centre comercial i administratiu de la vila, funcions que de fet ja compleix en aquests moments, però que es pensen potenciar encara més des de l'Ajuntament, com s'ha dit repetidament.

D'altra banda, el fet que els vehicles de tot tipus hagin d'aparcar sobre les voreres, a més de fer malbé els paviments, molesta profundament la gent que va a peu, que, en moltes ocasions, ha de baixar de la vorera per tal de poder seguir avançant. A més, l'estacionament de vehicles a les voreres del carrer Major constitueix un greu perill per a la circulació, donat que dificulta considerablement la visibilitat dels automòbils que accedeixen al carrer Major des de les diverses travessies del seu trajecte. Una de les veïnes enquestades per per «La Farga» ens explicava la gran quantitat d'accidents que tenen lloc al llarg del carrer, i sobretot, a la seva

zona cèntrica, originats pels cotxes que normalment es troben aparcats sobre les voreres.

La propietària d'un establiment de farmàcia remarca la necessitat també de solucionar el problema del mal estat de la calçada, que presenta una mena d'esglaons laterals que, segons afirma, provoquen caigudes molt sovint.

Un altre dels problemes més destacats pels veïns i comerciants fa referència a la densitat de circulació a la zona. Des d'una botiga de comestibles, una noia ens suggeria una possible solució, que segons ella, es podrà dur a terme quan es desviï el trànsit del carrer Major cap al passeig dels Paï-

sos Catalans, un cop aquesta avinguda pugui funcionar com a carretera comarcal. Aqueta noia assegurava que si s'aconseguia descongestionar el carrer Major i, fins i tot, fer-lo d'una sola direcció, es podria així solucionar també el problema de l'aparcament.

De fet, de tot el llarg del carrer Major els sectors que es mostren més sensibles a aquesta problemàtica són els més propers a Santa Eugènia de Ter i el que conforma el centre de Salt, tot i que, els veïns de la zona més propera a la sortida del poble en direcció a Bescanó, també coincideixen bàsicament en tot el que hem exposat.

Pepa Bouis

Ja som més de vint-i-un mil

Salt compta amb 21.073 habitants segons el Padró d'habitants aprovat per l'Ajuntament en sessió extraordinària el passat 27 d'octubre. Aquest és el primer Cens d'ençà de la Independència, i tot seguit, l'Espietà us el detalla amb resum.

Situació laboral

	Distr 1.r.	Distr 2.n	Total
Fa el servei militar	78	45	123
Està treballant	4696	2882	7578
Busca primera feina	234	136	370
Aturat havent treballat	454	240	694
Aturat-jubilat-pensionista	1445	992	2437
Viu de rendes		1	1
Estudiant	3164	1936	5100
Mestressa casa	1618	988	2606
Incapacitat	118	557	675
Altres (menors d'edat, etc.)	907	582	1489

Llengua catalana

	Distr 1.r.	Distr 2.n	Total
No l'entén	911	474	1385(x)
L'entén	2036	1828	3864
L'entén i el sap llegir	596	232	828
El sap parlar	1032	562	1594
El sap parlar i llegir	2747	1646	4393
El sap parlar, llegir i escriure	5392	3617	9009

NOTES: El Districte 1.r comprèn del C/. Manuel de Falla cap a l'oest (Salt) i el Districte 2.n comprèn del C/. Manuel de Falla cap a

PIRÀMIDE D'EDATS

EDAT	DONES	HOMES	TOTAL
0-5	675	709	1384
5-10	996	1061	2057
10-15	923	995	1918
15-20	771	865	1636
20-25	751	755	1506
25-30	952	854	1806
30-35	911	892	1803
35-40	697	809	1506
40-45	590	650	1240
45-50	468	493	961
50-55	558	518	1076
55-60	508	538	1046
60-65	510	456	966
65-70	405	327	732
70-75	358	253	611
75-80	269	155	424
80-85	170	102	272
85-90	67	29	96
90-99	25	8	33
TOTAL	10604	10469	21073

l'est, fins a la Trav. Sta. Eugènia (Veinat).
(x) S'ha de tenir en compte que la població de 0 a 5 anys és de 1.384

Altres dades estadístiques d'interès: A Salt, hi ha 5971 habitatges, 3294 dels quals estan connectats a la Xarxa d'aigua potable; hi ha 5605 famílies que tenen com a metge de capçalera el de Salt i 336 que no. Hi ha 5841 turismes, quasi un per vivenda.

Parròquia de Sant Cugat

Casament: Dia 19 d'octubre, Josep Martí i Román amb la Montserrat Duran i Ramírez, ambdós de Salt.

Defunció: Dia 31 d'octubre, Mercè Planells (vídua de Joan Vidal, en Maçana granaire), tenia 87 anys.

Pep Mollera

FIAT Uno Turbo

INJECCIÓ ELECTRÒNICA

Potència: 105 CVa. Velocitat màxima 200 km/h
Acceleració: 0 a 100 km/h en 8,3 segons

VITSA

Concessionari Oficial per a Girona i província

FIAT LANCIA

Avda. Sant Narcís, 28 - Telèfon 24.12.12 - GIRONA 17005

Servei Oficial: GARATGE INTERNACIONAL

Ctra. Girona - Anglès - Telèfon 23.15.61 - SALT

IMATGES

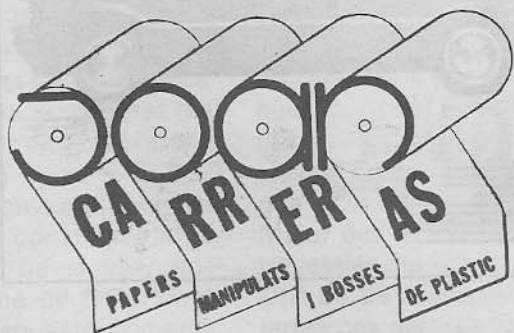
Tots al carrer

L'esdeveniment més popular, participatiu i que deixa Girona colapsada, és la seva Festa Major. Les Fires i Festes de Sant Narcís. Unes fires que són no una mica sinó molt nostres, per això a Salt, també fem festa per Sant Narcís (els de Girona en fan per Sant Cugat-Sant Jaume). Aquest any, però segurament han estat les més participatives i en les que la gent més s'hi ha abocat.

És difícil fer un estudi del fet. Es pot parlar que hi ha hagut molt bon temps, que la programació era més atractiva, que hi han hagut més actes al carrer, que la fira comercial ha estat més ben «presentada», que els diversos mitjans de comunicació n'han fet més ressò... El fet és que la frase de Per Tots Sant, a Girona, aquest any ha estat més realitzat que mai. Per això, des de Salt, felicitem els Gironins i tots els que hem fet unes Fires i Festes de Sant Narcís més mogudes.

L'escriptora que avui ens acompanya, és una jove de Salt, que precisament durant les Fires de Sant Narcís, s'ha donat a conèixer arreu de Catalunya, ja que va quedar segona, en el VI Premi de Narració Curta Just Manuel Casero, que convoca la Llibreria 22. Premi que es va atorgar la nit del 31 d'octubre. Eva Vázquez i Ramió, va nèixer a Salt, ara farà 18 anys (8/6/68), i actualment fa el 1.º curs d'Història del l'Art al Col·legi Universitari de Girona. Però, ja fou a Salt on va començar a destacar amb els seus escrits, quan estudiava a l'Institut Salvador Espriu, guanyant l'any 1985, el Primer Premi Tirant Lo Blanch. Aquest any, ha guanyat el Primer Premi Josep Pla, que convoca l'Institut de Palafrugell.

G.T. Ribes

c. Prudenci Bertrana, 1
Telèfon 23.19.10
17006 SALT

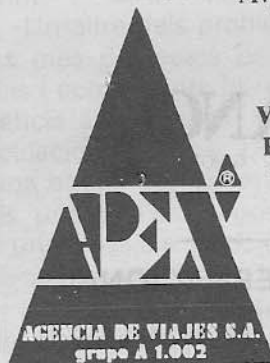
El lúgubre enginy d'una casa comercial ideà un nou model d'eslogon en el qual la sentència que anunciava el seu producte esdevenia estranyament convincent a base de repeticions infinites. El resultat fou una furiosa destrucció de miralls que abocà la ciutat al pou d'una desolació absurda.

Els meus ciutadans van fer un bot sobresaltat i curiós en descobrir que al bell mig de la urbs els havien encastat un cartell enorme, on la imatge d'un efebus magnífic sostenia un mirall dins el qual es reflectia el caminar desvagat dels transeünts. La sorpresa inicial es convertí aviat en un somriure simpàtic que demostrava l'acceptació d'aquell nou element que retrataria sense interrupció les seves anades i vingudes. Tots fruïren vanitosament d'aquella contemplació silenciosa; admiraren la superfície llisa i cristal·lina mentre arrancava guspies als raigs de sol, robant la puresa i la llum de tots els racons; el vidre engrandia, endolcint-lo, el seu pas per la via, talment com si circulessin pels camins llustrats d'un Univers peculiar. Les dones aprofitaven la relaxió per per estovar-se el cabell i els homes s'il·luminaven de goig alçant les espatlles, fent el recorregut quotidià amb un trepig més ferm.

L'empresa responsable, fent ús d'una inventiva insana, veié l'eufòria ciutadana i el considerable increment dels sus ingresos, i decidí de col·locar un altre cartell just enfront del primer, a l'altra banda del carrer Major. Ara l'efebus era substituït per una noia que lluia un som-

VIATGES APEX, S.A.

Avgda. Jaume I, 41 - Tel. 21 98 00
GIRONA

VIATGES DE NOCES • 3.ª EDAT
RESERVES I BITLLETS: TREN,
VAIXELL I AVIÓ • GRUPS DE
COL·LEGIS • EMPRESES •
ESPORTIUS, ETC. ETC...
PROGRAMES ESPECIALS
DE «SKI»

La Comèdia Urbana»

(esperpent)

rís perpetu tot jugant amb un mirall; la llum, eternament enamorada dels reflexos, s'hi clavava com una sageta vibrant i l'omplia de llunes petites i intermitents. La intenció era que el missatge que predicava l'efebus fos retingut dins l'espill de la noia, l'eslogan de la qual era idènic al que el seu company li trametia i que ella, al seu torn, li retornava. Així es creava una simultaneïtat sense fi, semblant a les trajectòries de boomerang, en una reiteració incisiva i perdurable. Entremig, estorb inevitable, transitaven els vianants, recelosos ara, una mica cellajunta. Ells, tallant el pas als trets de llum que disparaven els miralls, es convertien en objectes d'una reproducció il·limitada. Els seus reflexos rebotaven d'una voravia a l'altra, els seus rostres es gravaven en una espiral de vidre interminable; es reduïa l'individu a un joc d'imatges exactes superposades hiperbòlicament, multiplicant el seu petit món per xifres astronòmiques.

La meua gent es preguntava si era possible dominar la intimitat havent aquells dos focus flanquejant el carrer, disposats a succionar-te la persona a la més lleu irrupció en el seu camp visual, rapidíssimament. Quan aixecaven un braç o es grataven el cap, milers de persones repetien el gest en una successió terriblement mordaç. Els actes originals perderen llur significat. Els homes, fins i tot quan eren a casa, dormint o menjant, sinterrogaven preocupats i deprimits sobre quantes persones en l'Univers sencer estarien dormint o menjant en aquell mateix i precís moment. Caos! Grotesc!

pensaven- i silenciosament, íntimament, xisclaven d'horror. Es duplicaren els suïcidis -creient matar una altra persona s'eliminaven ells mateixos; l'alienació mental es convertí en el síndrome de moda. El carrer, el meu estimat paisatge d'asfalt, es convertí en un desert gris perquè ningú no volia que li despullessin l'ànima infinitament.

Fins que un nen, cansat d'estar confinat en l'avorrimment d'un pis, sortí al carrer, venjatiu, esberlà un dels miralls amb un cop de roc. Immediatament tothom sortí a examinar la ferida de vidre i s'adonaren que així, destrossat i tot, els reflexos seguien emanant, implacables, però amb el tall es distorsionaven i esdevenien monstruosos. Desesperats, els homes es llançaren a la destrucció d'aquells dos intrusos nefastos i entre tots, tirant pedres o qualsevol altre objecte que els vingués a la mà, alçaren un estrèpit gairebé apocalíptic que acabà l'endemà amb tot de fragments minúsculs, brillants, dispersos damunt el meu ventre; encara tinc els senyals, alguns residus incrustats que els meus fills trepitgen amb desànim i torbació; perquè jo, ciutat desbocada, cavalco ara per la jungla de la civilització salvatgement trista.

Eva Vàquez Ramió

REMOTO
CENTRO RECAMBIOS MOTOS

Ramony Caia 4 Tel 24 00 51 SALT

VENDA RECANVIS
TALLER REPARACIÓ

Importador per a Espanya

domino

SURFLER

GAMA

IRIS

CHIARAVALLI

LA CONCHA DEL CAMPION

ariete

AGFBI
PLASTICA ITALIA

polini

BUZZETTI

Venda i reparació de bicicletes
velomotors i motos

MOTOS

CATALUNYA

PERE TEIXIDOR

MONTESA HONDA PUCH

PEUGEOT DUCATI

VESPINO VESPA

DUCCON DERBI

Carrer Major, 307

Telèfon 23 93 67

SALT

Concerts

El dies 21 i 28 de novembre, a la casa de cultura de Salt, en honor a Santa Cecília, patrona dels músics, tindran lloc un seguit de concerts. La primera jornada la duran a terme els professors i alumnes del conservatori, que tocaran el piano, la guitarra i el violí. En l'altre concert, en Carles Coll, al piano, i en Josep Quer, al contrabaix, ens interpretaran en dues fases peces de: Michael Haydn - Minuet, Gaetano Dottesini-Elegia en Re, Camille Saint Sains - Dansa de l'Elefant, Glier-Intermezz (tots aquests en la primera fase). I en la segona part Serge Koussevitzky - Concert op. 3.

Cursets

Aquest mes, conjuntament amb els de la ludoteca, es farà un curset d'iniciació a la música per a nens menors de 10 anys.

RIALLES D'AQUÍ

Curset de maquillatge i expressió corporal

Aquest mes no us podem oferir els pròxims espectacles, com acostumàvem a fer, ja que encara no tenim la programació de l'any que ve.

El dia 16 de novembre a Sant Just Desvern es reuniran tots els grup de Rialles que hi ha arreu de Catalunya per fer la programació.

Per tal que els espectacles surtin com cal els membres de Rialles hem de preparar-nos i treballar, per això hem fet algun curset intensiu (tot un diumenge), com per exemple:

Curset de maquillatge: el matí ens vam dedicar al maquillatge artístic; per exemple: passar un quadre al rostre d'una persona, dibuixos imaginats pel maquillador, etc. La nostra professora fou la

Dolors Vidal, i el material utilitzat va ser: cremes bases especials, crema de maquillatge, temperes escolars, pinzells, cotó fluix... A la tarda ens vam dedicar al maquillatge teatral, on aprenguérem a fer arrugues, ferides, realçar gestos de la cara, pentinats estranys... El material va ser: cremes bases especials, barra de llavis, pintauls, coloretts, cotó fluix, cola especial, laca, esprais

de colors... En aquesta ocasió les professores eren tres: Carme Bautista, Arantzazu Arimendi i Montse Olivass.

Curset d'expressió corporal: La Mercè Mas fou l'encarregada d'ensenyar-nos a realitzar caracteritzacions, presentacions i a treballar amb màscares.

Eva Escuin
Mercè Sánchez
Foto: Carme Carbó

**ESCORXADOR
GENERAL
FRIGORÍFIC**

Sala d'especejar

Frigorífics del Ter, S.A.

CARNS DE PORC I BOVÍ
Repartment diari

Carrer Major, 419
Tel. 23 31 11
SALT

SPLASH/GLOP

Fa 500 anys que algú va defecar

AVÍS: QUE RES NO TÉ A VEURE AMB LA DATA DE *CARDUCITAT D' AQUEST PRODUCTE DE PRODUCTE IMPRODUCTIU. ALS ECS-TIMATS CLIENTS: Podria ser que, en acabat, us penseu que aquest mes anem de *pica-moixons*: mentida podrida, no hi anem.*

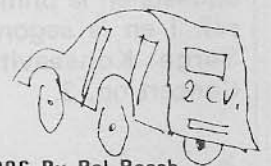
Mentre *m'esplai-galopa EL MANSO* de torn dins un *FRESSÀRRY-TURBO* - perquè ara fa fred i joestic encostipada- aparcats ben bé al davant de les portes de *l'INEF-i-càcia d'ES PRUNES DE IUBREGÀ*, la ràdio -que és comprada a *Andorra la laia* de contraban- *lloriqueja* -del verb *lloriquejar*, **QUE VE DE LLORO**- l'última notícia repetitivament i pesa-

da. Sembla ser. Es veu. Resulta. Jo diria -NOOO! **MÉS** val que no ho digui «jo», sinó ja serà massa -**QUE**, coincidint amb el *cinksents* aniversari de la matança de les *A mè Riques*, l'*eksity* de *BAR-ESCA-I-UEIF* muntarà d'aquí a sis *takkus UNA CADENA*, no pas **DE BÀTER**, sinó de *xiringuitus* de vici amb anells de saixafats -que són els oficials i els que realment *molen*-. Aquesta *eksity*, és -o això diuen- un de tants nuclis poblacionals de *Kalikúnia* -altrament dit *Katakonya* -**UNA** espècie de mena de **PROTUBERÀNCIA** subversiva **D'ECS-PALLA**, el nou casal *egòtic*.

OS LIMPIOS, Sí!!! A nosaltres ens agrada mas-

sa escalar els cims més fondos i, així, el que queda del meu manso i jo, continuarem eternament aparcats dins el *FRESSÀRRY-TURBO* ben bé al costat de *l'INEF-i-càcia d'ES PRUNES DE IUBREGÀ*, a pocs minuts d'una pútrida vil.la d'adrenalins patògens, bo i observant el declivi **DE RAMBO**

González, vençut en les proves d'halterofília per **ROCARNANCORTÉS**.

1986 By Bel Bosch
Ol Raids Reserft i qui s'atreveixi a plagiar-ho l'entrevisto.

RÀDIO SALT

De Dilluns a Divendres

08.30: Resum informatiu
08.45: Bon dia des de Salt (fil musical) **09.00:** Salt 9 (informatiu horari) **09.05:** Bon dia des de Salt **10.00:** Salt 10 **10.05:** Kabuleté **10.30:** (dimarts) Medicina Naturista. (dijous) Casa Cultura «Les Bernardes» **11.00:** Salt 11 **11.05:** (Dilluns) Ona blava/Polícia Municipal (Dimarts) L'hora del pati/Escola d'Adults (Dimecres) El petit esport (Dijous) Of. Salut i consum (Divendres) Avui, mercat **11.30:** (Dimarts i dijous) Digui-digui (2.n nivell) **12.00:** El Salt de l'Angelus (l'agenda local) **12.05:** La ràdio rodona **13.00:** Salt 1 **13.05:** La rà-

dio rodona **14.00:** Salt 2 Temps d'esports. **14.30:** Comença la tarda **16.00:** Relax post-digestiu **18.00:** Bona tarda des de Salt (fil musical) **19.00:** Cita amb els llangants **20.30:** (Dilluns) Patr. Mun. Esports (Dijous) C.E.S. **21.00:** El paral.lél **22.00:** Espais de nit DI: Un salt pel món Dt (21.00): La junta de la cloaca Dc: Os dur Dj: Musicofrènia Dv: Conspiració nocturna **23.00:** Connexió Ràdio-4

Dissabte

08.00: Ona lliure **08.30:** Religió **09.00:** Ona lliure **09.30:** Propostes honestes pel cap de setmana **10.00:** Temps de sardanes/Salt Sardanista **11.00:** S.O.U.V.E.N.I.R. **13.00:**

Diumenge

08.00: Super-joves. 1.ª Edició **12.00:** Vermut de diumenge **15.00:** Super-Joves 2.ª edició **16.00:** Xapeaux a la tarda. Edició diumenge **19.00:** Connexió amb Ràdio-4

Coses de Casa **15.00:** Tret a cistella/Club Bàsquet Salt **16.00:** Xapeaux a la tarda **19.00:** Dissabte psicodèlic

Bàsquet en viu, tots els dissabtes que juguin a la seva pista el C.B. Salt-ATO i el Valvi-Girçna, bé des del Pavelló Municipal de Salt o des del de Palau Sacosta. **22.00:** El paral.lél **23.00:** Connexió amb Ràdio-4

FARGA LàCTICA
El Carrer

Per protegir-nos del trànsit que circula per la **calçada**, tots els camins i les carreteres disposen d'una **vorera**. Tot i que ens hi hem passejat milers de vegades, no utilitzem adequadament el nom dels elements de què consta. Fixeu-vos-hi

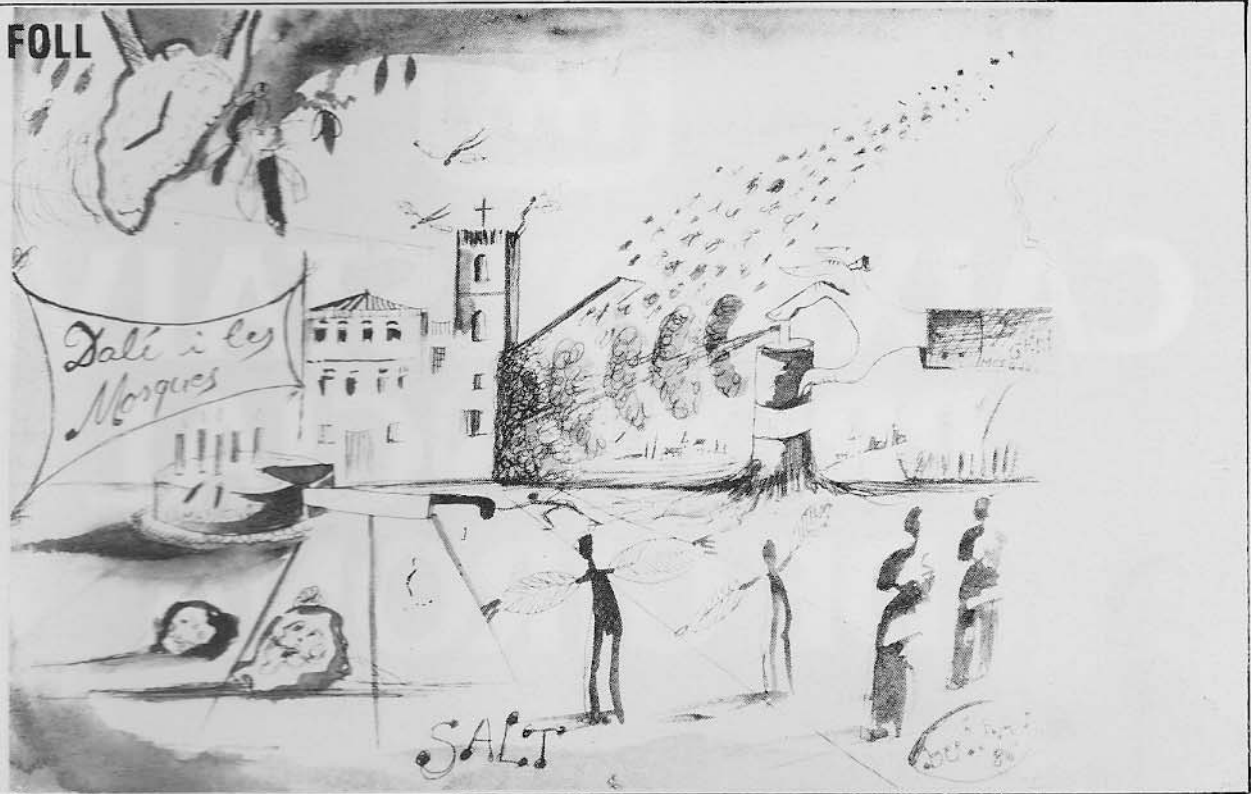
Endevina,
endevineta

Rodó i no és cap botó; ple de vent i no és pilota, però també si corre molt veuràs tu com també bota.

Toni Ruscallada

Solució FARGA LACTICA. 81
Jeroglífic: GLOBUS
Endevinalla: NINXOL

L'ACUDIT FOLL

LA VIDA AMB HUMOR

Divagacions lingüístiques de tardor

Faltaven pocs dies per les Fires de Girona. La tramuntana ja havia aparegut a les cantonades de Salt, amb els seus ganivets tardorals, lliscants i precisos. La recta del carrer Major esdevé, per al motorista desprevingut —incaut— un parany siberià, per més que l'alcalde es begui tots els vents de Salt.

M'adreçava, amb la meva petanera, a la presentació de la nova Farga. Hi anava amb la convicció íntima de la tasca ben feta. Vuitanta números. Tots els moments bons i els moments dolents. Em va venir a la memòria un fet llunyà, quan encara érem a les beceroles dels tres o quatre primers números. Un company va entregar un original horrible, amb una sintaxi capaç de fer caure de cul el mateix Fabra, per més paciència correctora que ha-

gués tingut el mestre. La idea, però, era bona. Em sabia greu que allò anés a la paperera. I vaig refer l'escrit. En aquest cas sí que es pot ben dir que, de la missa no en va quedar ni la meitat. Però va resultar presentable. Com que la idea era bona, l'article va tenir un èxit més que moderat, un èxit que Déu n'hi do. L'autor s'estarrufava com un gall d'indi, cada vegada que algú el felicitava. Els únics que sabíem el què del «miraclet» érem tres o quatre companys de la Redacció. Jo vaig acabar per sospitar que l'autor del paper es va arribar a creure que la redacció final era obra seva. Coses de l'idioma, que diuen els de lla Trinca.

La presentació de la Revista de Salt, va ser un èxit. No em toca a mi fer de cronista. Només vull subratllar que els «ora-

dors» van anar per feina: poques paraules i ben dites. El nostre batlle, en Salvador, té la gràcia de parlar clar i planer, amb dicció senzilla i correcta, cosa de la qual no poden gloriar-se molts polítics catalans de primera línia. Només cal veure i, sobretot, escoltar tevetrés. Aquest dia, hom feia unes preguntes -al telenotícies al Conseller Josep M.ª Cullerell. Va parlar menys d'un minut. I, en aquest mínim lapse de temps, va repetir una dotzena de vegades el mot «doncs». La cosa anava així (l'exemple és aproximatiu): «Doncs...vull dir que... doncs...» Per dir una coseta no massa important, va convertir aquell minut en un seguit de frases feixugues i un pèl còmiques. Em va fer pensar en el temps del «vull dir», repetit cada dos per tres. Et ve-

nien ganes de respondre: «Digues-ho d'una vegada, carai!».

Alguns polítics han fugit del foc i han caigut a les brases. Fugint del «vull dir» han caigut al «doncs». Com a mínim, que facin com aquell taujà, que començava les frases amb un còmic: «Doncs, pués, bueno...» Així ens divertiríem un xic. O, encara més divertit, que facin com aquell altre que, en plena conversa, t'etzibava: «Ara mateix tu tens, com si diguéssim, d'aixoneses...Eh? Què me'n dius?... Poc a d'això... Què?... Què no?... Qui diu això, diu una altra cosa». I quedava tan tranquil.

La llengua també serveix per afusellar l'auditori.

Burxeta